

PANOPTICUM

PORTAL ZA PROMICANJE PRIRODNIH ZNANOSTI, KULTURE I LJUDSKIH PRAVA

LJUDSKA PRAVA ▾

HRVATSKA ▾

EU ▾

SVIJET ▾

PRIRODNE ZNANOSTI ▾

AKADEMSKA ČETVRT ▾

KULTURNI KUTAK ▾

MULTIMEDIJA ▾

NASLOVNICA > TOP TEMA 2 > TONKA U RALJAMA ŠKOLSTVA (I. DIO)

PROVEDITE ADVENT U HRVATSKOJ UZ SMJEŠTAJ U JEDNOM OD NAJKVALITENIJIH LANACA HOSTELA

Information and reservations: www.hicroatia.com

NAJNOVIJE

TONKA U RALJAMA ŠKOLSTVA (I. DIO)

Objavljeno 01/10/2025

CEROVAČKE ŠPILJE:
POVIJESNO-GEOLOŠKA
KATEDRALA POD
VELEBITOM

PANOPTICUM • 28/11/2025

**TIKTOK GENERACIJA
U POTRAZI ZA
DJETINJSTVOM (2.
DIO)**

28/11/2025

**PJENA DANA – U
BEČU SE OTVARA
IZLOŽBA SUVREMENE
HRVATSKE**

UMJETNOSTI IZ...

27/11/2025

**PJEVAČ THOMPSON
NA SUDU U
STRASBOURGU?**

27/11/2025

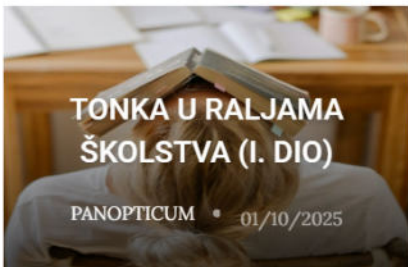
**OKRUGLI STOL –
MASOVNA
IMIGRACIJA:
NUŽNOST ILI**

UGROZA?

26/11/2025

IZDVOJENO

**RATNO
PROFITERSTVO ILI
DVOSTRUKA IGRA
PARIZA?**

29/09/2025

KAD UTIHNU

KAD UTIHNU
JAGANJCI OLIVERA
FRLJIĆA

31/08/2025

USPON I PAD
ARHITEKTONSKE
IKONE SPLITA

23/08/2025

CASINO EKONOMIJA
MIROVINSKOG
SUSTAVA

22/08/2025

VIDEO

< PRETHODNO | SLJEDEĆI > 1 of 144

Tekst: Saša Radusin

Foto: Pexels

Četrnaestogodišnja godišnja Tonka krenula je u prvi razred u jednoj zagrebačkoj gimnaziji. Iza nje su ostale godine osnovne škole u kojima je uglavnom uspješno prolazila kroz nastavni proces, ali i socijalizaciju u školi, igre na hodniku ili u parku u kojima su se rađala i prva prijateljstva, pa i simpatije. No, Tonka je, što je tek rijetko tko zamijetio, imala i svojih osobnih problema kao dijete s disleksijom, a koja je, korak po korak, uzrokovala određeni manjak samopouzdanja i zabrinutost zbog usmenih odgovora pred cijelim razredom. Njena iznimna inteligencija, intuicija, osjetljivost i senzibilnost koje su joj ustanovljene na psihološkim testiranjima zapravo nisu pomogle u stjecanju samopuzdanja. Dapače, pomogle su da bude još više svjesna društvenih posljedica svojih nedostataka kod čitanja ili matematičkih operacija, pogotovo ako se one izvode javno pred pločom.

Strah od razreda

Tonka je razvila određeni strah od razreda, odnosno povremenih ili stalnih zadirkivanja nekolicine njezinih vršnjaka kojima su Tonkina zbunjenost i disleksični sporiji i nesigurniji način čitanja ili množenja i dijeljenja dali povoda za zafrkanciju na njezin račun, što je Tonka u školi uglavnom uspješno ignorirala, no kod kuće se pretvarala u izvjestan psihološki problem koji uglavnom ostaje unutar četiri zida njezine sobe.

Možda je i zato one najbolje i najbliskije prijatelje zapravo imala izvan razredne sredine, čak i izvan škole. Osjećala se puno sigurnije i slobodnije s djecom koja nemaju doticaja s njezinim javnim čitanjima ili snalaženjem pred pločom u matematičkim zadacima. Premda je omiljena u društvu, vedra i druželjubiva, zatvarala se polako prema razredu i svoje društvo našla tek u učenicima i učenicima iz drugih razreda i drugih škola. To je ipak održavalo njezin narušeni mir i ravnotežu u školi, no kompenzaciju za izgubljenu ravnotežu nadoknađivala je sve više i na društvenim mrežama gdje bi ostajala sve duže i duže u potrazi za novim prijateljima koji ne znaju za njene poteškoće.

Društvene mreže umjesto igre u parku

Malo, pomalo društvene mreže zamijenile su jedan dio Tonkinog vremena za igru i druženje u parku. K tome, u njenom petom i šestom razredu pandemija je govoto svu djecu otjerala iz parkova i školskih hodnika pred monitore. Neki su se uspješno vratili u školske klupe i nastavili gdje su stali prije pandemije, no, prema istraživanjima naših psihologa i sociologa gotovo četvrtina klinaca teže se vraćala u stvarni život škole i svog razreda. Problemi sa samopuzdanjem i osjećajem prihvaćenosti koji su nekada bili tek povremeni i neznatni, počeli su u izolaciji bivati veći i trajniji. Tonki seu onom prečestom i predugom pandemijskom izbivanju od autentične nastave i druženja s vršnjacima počelo, u izvjesnoj mjeri, činiti da je u nekim situacijama stvarno manje vrijedna od drugih zbog svojih nedostataka.

U osmom razredu, na jednom psihološkom testiranju, Tonki su otkrivene povremene anksiozne smetnje. Veselu, vedru, omiljenu djevojčicu u društvu njezina je disleksija (kao i s time povezana nesigurnost pred pločom i strah od zadirkivanja u razredu) pomalo transformirala u ponešto zatvorenu, nesigurnu, počesto frustriranu, ali i sve analitičniju zrelu mladu djevojku koja na školskom hodniku izgleda kao netko tko se odvojio od glavne skupine i promatra nijemo nešto u čemu uglavnom ne sudjeluje, a počesto niti ne odobrava. Kontekst problema s disleksijom kao da je izoštrio Tonkine vijuge i smisao za psihološku analizu društva i prijatelja, no ujedno je možda i zatomio osjećaj za bezbrižnu igru i dječje nepodopštine. Povremena zabrinutost, osjećaji tuge, bijesa, odvojenosti od razreda miješali su se kod Tonke sa zdravim i ugodnim osjećajima pripadnosti obitelji, svojoj ekipi s gimnastike, prijateljima iz kvarta i veselim i sretnim trenucima koje su joj oni donosili.

„Da bar škola nikada ne počne“

Tonka je nakon svega krenula u novu sredinu, s novim prijateljima i izazovima, ali i s osjećajem daleko veće neizvjesnosti pred školskim događajima ili potencijalnim problemima i zabrinutošću zbog mogućeg (ne)prihvaćanja njenih nedostataka koji su se njoj, naravno, uvijek činili veći nego što oni uistinu jesu. Dan prije škole imala je samo jednu želju. „Da škola nikada ne počne“, i da „završi svoje školovanje sad i odmah pa makar sa samo osam razreda osnovne škole“. Nakon dugih noćnih razgovora s roditeljima, nekako se smirila i ujutro ipak, uglavnom nevoljko, krenula u školu.

Ovo je jedna od mnogih priča naše djece koja pohađaju hrvatske škole, a koja su na izvjestan način razvile neke oblike anksioznosti vezane za školu. Stope anksioznosti među djecom u Hrvatskoj su u porastu, a po brojnim istraživanjima koje između

ostalnih provodi i Hrvatski zavod za javno zdravstvo, gotovo svako četvrto dijete u našim školama pati zbog povremenih ili stalnih anksioznih smetnji. U slučaju Tonke, može se reći da je razvoj određene razine anksioznosti povezan s disleksijom, možda i genetskom predispozicijom, ali je vjerojatno potpomognut i pandemijskom izolacijom u ključnim godinama za njezin razvoj, te bijegom na društvene mreže gdje stalne usporedbe s tek viralnom „perfekcijom“ drugih uništavajuće vedrinu i samopuzdanje. S druge strane hrvatske škole s još uvijek, prevelikim razredima i preopsežnim gradivom koje ionako jedva stižu obraditi, naprosto ne mogu odgovoriti na rastući broj djece s poteškoćama u učenju, tevećim ili manjim anksioznim smetnjama.

Napomena:

Članak je drugi dio autorske teme “Depresija u školi”. Objavljuje se u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije.

